

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Lenkou Kaniovou v právní věci žalobce: **M. K.**, zastoupený JUDr. Alicí Bártkovou, M. E. S., advokátkou se sídlem v Praze 10, U Plynárny 99, proti žalovanému: **Celní úřad Tábor**, se sídlem Chýnovská 2115, 390 02 Tábor, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 31. 10. 2006, č. j. 3316/06-0362-021/1, o námitkách proti exekučnímu příkazu, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 14. 3. 2007, č. j. 10 Ca 239/2006 - 40,

t a k t o :

I. Soudnímu dvoru Evropských společenství **se p ř e d k l á d a j í** tyto předběžné otázky:

1. Je třeba čl. 12 odst. 3 směrnice Rady ze dne 15. března 1976 o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z některých dávek, cel, daní a jiných opatření (76/308/EHS), vykládat tak, že jsou-li u soudu členského státu, ve kterém má sídlo dožádaný orgán, žalobou napadena opatření k vymáhání pohledávky, je tento soud oprávněn v souladu s právními předpisy tohoto členského státu zkoumat to, zda doklad o vymahatelnosti (exekuční titul) je vykonatelný a zda byl řádně doručen dlužníkovi?

2. Vyplývá z obecných právních zásad práva Společenství, zejména zásad spravedlivého procesu, řádné správy a právního státu, že doručení dokladu o vymahatelnosti (exekučního titulu) dlužníkovi v jazyce jiném než jemu srozumitelném, který zároveň není úředním jazykem státu, ve kterém je dlužníkovi doručováno, způsobuje vadu, která umožňuje odeprít vymáhání na základě takového dokladu o vymahatelnosti (exekučního titulu)?

II. Řízení **se p ř e r u š u j e .**

O d ů v o d n ě n í :

[1] Hauptzollamt Weiden vydal dne 2. 7. 1999 rozhodnutí „Steuerbescheid“ pod číslem VB7-2330-000355-06-1999-8900 (dále též „exekuční titul“) adresované příjemci „M. K., S. 836, 39811 P./T.“, kterým jmenovanému uložil zaplatit spotřební daň z lihu ve výši 218 520 DM. Exekuční titul byl doručován prostřednictvím Ministerstva financí – Generálního ředitelství cel dne 6. 8. 1999. Dne 28. 9. 2004 požádal Hauptzollamt Regensburg (dále též „dožadující orgán“) podle čl. 6 Směrnice Rady ze dne 15. března 1976 o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z některých dávek, cel, daní a jiných opatření (76/308/EHS) Ministerstvo financí -

Generální ředitelství cel (dále též „dožádaný orgán“) o vymáhání daňového nedoplatku podle exekučního titulu. V žádosti o vymáhání (formulář stanovený přílohou III směrnice Komise 2002/94/ES) je jako dlužník označen žalobce, a to jménem, příjmením, bydlištěm a datem narození a daňový nedoplatek je vyčíslen spolu s penále na 3 258 625,30 Kč.

[2] Dožádaný orgán vymáhání nedoplatku delegoval přípisem ze dne 6. 12. 2004 na žalovaného. Žalovaný vydal dne 10. 12. 2004 (ve vztahu ke spotřební dani) a dne 30. 12. 2004 (ve vztahu k penále) výzvu k zaplacení daňového nedoplatku v dodatečně lhůtě dle § 73 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků. Proti uvedeným výzvám podal žalobce odvolání, která Celní ředitelství České Budějovice zamítlo rozhodnutími ze dne 4. 3. 2005 a ze dne 6. 4. 2005.

[3] Žalovaný vydal dne 6. 3. 2006 exekuční příkaz, kterým nařídil provedení exekuce daňového nedoplatku srážkami ze mzdy žalobce. Proti exekučnímu příkazu podal žalobce námitky, které žalovaný zamítl rozhodnutím ze dne 31. 10. 2006 (dále též „napadené rozhodnutí“). Žalobce proti rozhodnutí žalovaného podal správní žalobu, ve které zejména namítal, že identifikace příjemce v exekučním titulu (jménem, příjmením a adresou) je nedostatečná, neboť tyto údaje jsou shodné pro 3 osoby (mimo žalobce ještě jeho otec M. K. se shodným bydlištěm a s datem narození X a dále syn žalobce M. K. se shodným bydlištěm a s datem narození X). Z tohoto důvodu exekuční titul není vykonatelný a žalovaný není oprávněn z více osob, které splňují charakteristiky uvedené v exekučním titulu, vybrat právě žalobce a vést exekuci právě vůči němu. Ze shodných důvodů exekuční titul nemůže být považován ani za řádně doručený žalobci, když z dokladu o doručení předloženého dožadujícím orgánem toliko vyplývá, že exekuční titul byl předán příjemci „M. K., S. 836, 39811 P.“, což podle žalobce nemůže být důkazem řádného doručení exekučního titulu do vlastních rukou právě žalobce. Žalobce dále namítal, že dokumentům, které mu byly zasílány německými celními orgány v německém jazyce nerozuměl a nemohl podniknout příslušné právní kroky k ochraně svých práv. Domnívá se, že není jeho povinností zajišťovat si na vlastní náklady překlad písemností německých celních orgánů.

[4] Krajský soud v Českých Budějovicích žalobu zamítl rozsudkem ze dne 14. 3. 2007, č. j. 10 Ca 239/2006 - 40 (dále též „napadený rozsudek“). Krajský soud poukázal na to, že dle § 6 odst. 1 zákona č. 191/2004 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek, kterým byla implementována směrnice 76/308/EHS, se doklad, který je exekučním titulem pro vymáhání pohledávky ve státě dožadujícího orgánu, pokládá bez dalšího za exekuční titul pro vymáhání pohledávky v České republice (srov. čl. 8 odst. 1 směrnice 76/308/EHS). Proto dožádaný orgán ani správní soud nejsou oprávněny zabývat se námitkami žalobce směřujícími proti exekučnímu titulu. Zejména pak krajský soud za nedůvodnou označil námitku, že žalovaný svévolně vybral žalobce z více osob odpovídajících označení dlužníka v exekučním titulu a právě proti žalobci vede exekuci. V žádosti o vymáhání byl žalobce označen nejen jménem, příjmením a bydlištěm, nýbrž i datem narození, což jednoznačně jako dlužníka identifikuje právě žalobce. Dle soudu totéž platí pro námitku žalobce, že mu exekuční titul nebyl řádně doručen. Podle žádosti o vymáhání a podle k ní připojeného dokladu o doručení byl exekuční titul doručen a je pravomocný. Soud dále uvedl, že řízení před německými celními orgány je vedeno v jazyce německém a tímto nemohla být porušena práva žalobce. Žalobci nic nebránilo v tom, aby si ve vlastním zájmu nechal exekuční titul přeložit včetně v něm uvedeného poučení o možnosti podat proti němu opravný prostředek.

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. V kasační stížnosti namítá, že je nepřijatelný názor žalovaného a krajského soudu,

že dle § 6 odst. 1 zákona č. 191/2004 Sb. (respektive čl. 8 odst. 1 směrnice 76/308/EHS) je exekuční titul v České republice bez dalšího vykonatelný, a proto nemůže žalovaný ani správní soud exekuční titul přezkoumávat z hlediska kritérií vyžadovaných pro exekuční titul českým právem. Naopak dle žalobce je třeba zohlednit to, že exekuční titul vykonatelný není. Exekuční titul není vykonatelný z hlediska materiálního, protože neobsahuje označení dlužníka dostatečně určitým způsobem, který by vyloučil jeho záměnu s jinými osobami. Není v pravomoci žalovaného, aby tuto vadu exekučního titulu napravoval vlastním úsudkem o tom, které osobě exekuční titul uložil povinnost. Tato vada dle žalobce nemůže být zhojena ani tím, že žalobce je jako příjemce exekučního titulu označen v žádosti o vymáhání (kde se poprvé objevilo datum narození žalobce). Dále žalobce namítá i to, že exekuční titul mu nebyl doručen řádným způsobem, který by mu umožnil podniknout kroky na obranu svých práv, neboť na doručence založené ve spisu je jako adresát označen jménem, příjmením a bydlištěm, což nepostačuje k prokázání, že exekuční titul byl doručen právě žalobci a nikoli jiné osobě odpovídající tomuto označení. Žalobce popřel, že by podpis na doručence byl jeho podpisem. Mimoto nikdy dosud neměl příležitost se seznámit s exekučním titulem v českém jazyce.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že trvá na tom, že ani jemu, ani českým správním soudům nepřísluší zkoumat exekuční titul z hlediska podmínek pro jeho vydání a jeho náležitostí. Z žádosti o vymáhání vystavené dožadujícím orgánem jasně vyplývá přesná identifikace dlužníka jako žalobce. Pokud by datum narození v žádosti o vymáhání chybělo, žalovaný by požádal dožadující orgán o doplnění tohoto údaje. Žalovaný má za to, že exekuční titul byl žalobci doručen, což vyplývá i z jeho vlastního tvrzení, že obdržel listiny německých celních orgánů, které však nedostatečně identifikovaly adresáta a byly vystaveny pouze v jazyce německém bez překladu do českého jazyka a žalobce jim nerozuměl.

II.

[7] Podle § 6 odst. 1 zákona č. 191/2004 Sb., o mezinárodní pomoci při vymáhání některých finančních pohledávek, „*Doklad, který je exekučním titulem pro vymáhání pohledávky ve státě příslušného orgánu, se ode dne obdržení úplné žádosti o vymáhání považuje bez dalšího za exekuční titul pro vymáhání pohledávky v České republice*“. Podle § 2 odst. 7 téhož zákona „*Při uskutečňování mezinárodní pomoci se postupuje podle zákona upravujícího správu daní, pokud tento zákon nestanoví jinak*.“ Zvláštním zákonem upravujícím správu daní je zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, který v § 73 upravuje postup při vymáhání daňových nedoplatků. Podle § 32 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., „*V daňovém řízení lze ukládat povinnosti nebo přiznávat práva jen rozhodnutím. Tato rozhodnutí jsou pro příjemce právně účinná jen, jsou-li jim řádným způsobem doručena nebo sdělena, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak*“. Podle § 73 odst. 7 zákona č. 337/1992 Sb. „*Pro výkon daňové exekuce se použije přiměřeně občanského soudního řádu*.“

[8] Podle § 261a odst. 1 občanského soudního řádu (zákon č. 99/1963 Sb., dále též „o. s. ř.“) „*Výkon rozhodnutí lze nařídít jen tehdy, obsahuje-li rozhodnutí označení oprávněné a povinné osoby (dlužníka), vymezení rozsahu a obsahu povinností, ke jejichž splnění byl výkon rozhodnutí navržen, a určení lhůty ke splnění povinností*.“

[9] Podle ustálené judikatury českých vysokých soudů je toto ustanovení občanského soudního řádu třeba vykládat tak, že u označení dlužníka se musí jednat o „*přesnou individualizaci*“ osoby dlužníka, označení dlužníka musí být přesné a nezaměnitelné nebo alespoň z exekučního titulu musí být možno bez jakýchkoli pochybností dovodit, komu byla uložena povinnost (Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 25. 2. 1999, č. j. 21 Cdo 2101/98, publikované v Soudní judikatura 6/1999, str. 233). Podle Stanoviska Nejvyššího soudu České socialistické republiky ze dne 18. 2. 1981, č. j. Cpj 159/79 (Sbírka soudních rozhodnutí a stanovisek, 1981, str. 499)

„Je nezbytným předpokladem pro nařízení výkonu rozhodnutí, aby práva a jim odpovídající povinnosti byly ve vykonávaném rozhodnutí určeny přesným a nepochybným způsobem. Rozhodnutí musí vždy obsahovat přesnou individualizaci oprávněného a povinného (dlužníka), přesné vymezení práv a povinností k plnění, jakož i přesný obsah a rozsah plnění. Rozhodnutí, které tyto náležitosti nemá, není rozhodnutím vykonatelným a nemůže být podkladem pro výkon rozhodnutí.“

[10] V usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2005, č. j. 2 Afs 81/2004 - 54 (publikováno jako č. 791/2006 Sb. NSS), ve kterém se Nejvyšší správní soud zabýval přípustností a rozsahem přezkumu úkonů v rámci exekuce prováděné správními orgány, se uvádí: *„Pro úplnost Nejvyšší správní soud uvádí, že soudní přezkum v těchto případech samozřejmě nemůže zpochybňovat souslednost a logickou provázanost jednotlivých fází daňového řízení. Námitkami proti exekučnímu příkazu proto nelze účinně brojit proti samotnému daňovému nedoplatku, stanovenému samostatným správním rozhodnutím, a rovněž následný soudní přezkum může být zaměřen zejména na vhodnost a proporcionalitu způsobu a rozsahu provedení exekuce, **na vykonatelnost exekučního titulu, na jeho právní účinnost vůči povinnému (dlužníkovi)** apod., nikoliv již na přezkum důvodnosti samotného exekučního titulu. Soudní přezkum proto v těchto případech lze označit za do určité míry omezený a koncentruje se na případné „vybočení“ z řádné a na principu proporcionality založené daňové exekuce.“*

III.

[11] Směrnice Rady ze dne 15. března 1976 o vzájemné pomoci při vymáhání pohledávek vyplývajících z některých dávek, cel, daní a jiných opatření (76/308/EHS) stanoví v odst. 11 odůvodnění, že pomoc *„musí dožadovaný orgán poskytovat v souladu s právními a správními předpisy platnými v této oblasti v členském státě, v němž má sídlo.“* V odst. 12 odůvodnění pak uvedená směrnice dále uvádí, že *„je nezbytné stanovit podmínky, jež musí dožadující orgán dodržet při podání žádosti o pomoc a přesně vymežit okolnosti, za kterých může dožadovaný orgán v jednotlivých případech pomoc odmítnout“.* Odst. 15 odůvodnění dále uvádí, že *„se při vymáhání pohledávky v členském státě, ve kterém má sídlo dožadovaný orgán, může stát, že dotyčná osoba napadne pohledávku nebo doklad o její vymahatelnosti vystavený v členském státě, ve kterém má sídlo dožadující orgán; (...) dotyčná osoba musí podat příslušnému orgánu členského státu, ve kterém má sídlo dožadující orgán, žalobu popírající pohledávku a že dožadovaný orgán musí zastavit řízení o vymáhání pohledávky do doby, než uvedený orgán vydá rozhodnutí.“*

[12] Dle čl. 6 uvedené směrnice pak *„1. Na žádost dožadujícího orgánu vymáhá dožadovaný orgán v souladu s právními a správními předpisy týkajícími se vymáhání obdobných pohledávek vzniklých v členském státě, ve kterém má dožadovaný orgán sídlo, pohledávky, pro které byl vydán doklad o vymahatelnosti. 2. Za tímto účelem je s každou pohledávkou, která je předmětem žádosti o vymáhání, zacházeno jako s pohledávkou členského státu, ve kterém má sídlo dožadovaný orgán, s výhradou článku 12.“*

[13] Dle čl. 7 odst. 1 téže směrnice *„K žádosti o vymáhání pohledávky, kterou dožadující orgán zašle dožadovanému orgánu, musí být přiloženo úřední vyhotovení nebo ověřená kopie dokladu o její vymahatelnosti vydaného v členském státě, ve kterém má sídlo dožadující orgán, a případně prvopis nebo ověřený opis jiných dokladů nezbytných k vymáhání pohledávky.“* Dle čl. 8 téže směrnice *„1. Doklad o vymahatelnosti pohledávky se přímo uzná a bez dalšího považuje za doklad o vymahatelnosti pohledávky členského státu, ve kterém má dožadovaný orgán sídlo.“*

[14] Čl. 12 uvedené směrnice pak stanoví: *„1. Napadne-li dotyčná osoba v řízení o vymáhání pohledávky **pohledávku nebo doklad o vymahatelnosti** vydaný v členském státě, ve kterém má sídlo dožadující orgán, podá žalobu k příslušnému orgánu členského státu, ve kterém má sídlo dožadující orgán, v souladu s právními předpisy platnými v tomto státě. Tento úkon oznámí dožadující orgán dožadovanému orgánu. Dožadovanému orgánu jej může oznámit rovněž dotyčná osoba. (...) 3. Jsou-li napadena **opatření k vymáhání***

pohledávky přijatá v členském státě, ve kterém má sídlo dožadovaný orgán, bude žaloba podána k příslušnému orgánu tohoto členského státu v souladu s jeho právními předpisy.“

[15] Směrnice Komise 2002/94/ES pak v čl. 12 odst. 1 stanoví, že „*Žádost o vymáhání pohledávky nebo o předběžná opatření uvedená v čl. 6 a 13 směrnice 76/308/EHS se podává písemně podle vzoru uvedeného v příloze III. této směrnice.*“ Příloha III. této směrnice obsahuje „*Informace týkající se dotyčné osoby. U fyzických osob: Jméno:, Datum a místo narození: (...)*“.

IV.

[16] Nejvyšší správní soud nemá pochybnosti o tom, že směrnice je 76/308/EHS na řešený případ aplikovatelná, přestože se jedná o vymáhání exekučního titulu vydaného německými celními orgány v roce 1999, zatímco Česká republika přistoupila k EU až 1. 5. 2004 a až k tomuto datu se uvedená směrnice stala pro Českou republiku závaznou. Soudní dvůr ES ve svém rozsudku ze dne 1. července 2004, ve věci C-361/02, *E. D. v. N. T. a K. D.*, Sb. rozh. s. I-6405, odpověděl na obdobnou otázku způsobem, který lze bez dalšího použít i na řešený případ, a to tak „*že směrnice musí být vykládána tak, že se vztahuje na celní pohledávky, které vznikly v členském státě a jsou předmětem dokladu o vymahatelnosti vydaného tímto státem před vstupem uvedené směrnice v platnost v jiném členském státě, kde má sídlo dožadovaný orgán.*“

[17] Nejvyšší správní soud však má za to, že námitky žalobce vyvolávají potřebu vyjasnit otázku rozsahu přezkumné pravomoci českých správních soudů ve vztahu k exekučnímu titulu respektive k jeho vykonatelnosti. Z výše citovaných předpisů práva Společenství, zejména z čl. 12 směrnice 76/308/EHS vyplývá rozdělení přezkumných pravomocí tak, že zatímco v pravomoci orgánů dožadujícího státu je posoudit námitky týkající se existence pohledávky a zákonnosti exekučního titulu, přezkum úkonů v rámci vymáhání exekučního titulu je v pravomoci orgánů státu dožádaného.

[18] Otázkami, zda orgány dožádaného státu mohou posuzovat, zda jsou dány podmínky pro vymáhání povinnosti uložené exekučním titulem se ve svém stanovisku ze dne 19. února 2004 ve věci C-361/02, Sb. rozh. s. I-6405, zabývala generální advokátka J. K.. Dospěla k závěru, že ačkoli mnohé mluví pro vázanost dožádaného orgánu žádostí (bod 24), zásada právního státu vyžaduje, aby dožádaný orgán mohl a byl povinen posoudit, zda pohledávka spadá do působnosti směrnice (bod 25). Dále jsou orgány dožádaného státu zřejmě oprávněny posoudit (bod 30) i to, zda vymáhání sporné pohledávky není „*v rozporu s obecnými právními zásadami, které je třeba dodržovat u všech aktů v působnosti práva Společenství, zejména zásadami spravedlivého procesu, řádné správy a právního státu.*“ (bod 31) „*V této souvislosti je nejasné zaprvé, zda dlužníci byli o stanovení svého dluhu vyrozuměni způsobem, který by jim umožnil učinit příslušné právní kroky. Tak žalovaní v řízení před Soudním dvorem uvedli, že až z rozhodnutí řeckých úřadů o uznání a výkonu italského exekučního titulu, které jim bylo doručeno teprve dne 6. září, respektive dne 31. prosince 1996, se dozvěděli o existenci tohoto exekučního titulu.*“ K tomu však Nejvyšší správní soud poznamenává, že uvedenou argumentaci generální advokátky Soudní dvůr ani nepotvrdil ani neodmítl.

[19] Nejvyšší správní soud uznává, že není možné, aby v rámci přezkumu úkonů prováděných v rámci exekuce české soudy zkoumaly *věcnou správnost* německého exekučního titulu. Ne zcela jasné ovšem je, zda exekuční titul vydaný německými celními orgány je třeba posuzovat při přezkumu úkonů učiněných dožádaným orgánem při vymáhání pohledávky podle obdobných kritérií jako tuzemský exekuční titul, nebo zda je i takové omezené posouzení exekučního titulu z pravomoci českých správních orgánů a správních soudů vyjmuto. Jak vyplývá z výše citovaného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 10. 2005, č. j. 2 Afs 81/2004 - 54, při přezkumu exekučních úkonů činěných českými správními orgány

na základě českého exekučního titulu by muselo být přihlédnuto k vadám exekučního titulu, které žalobce zřejmě oprávněně namítá, tedy k nesprávnému doručení exekučního titulu (resp. k neúčinnosti exekučního titulu vůči žalobci) a k nedostatku jeho vykonatelnosti (resp. k nedostatečnému označení příjemce exekučního titulu). Nedostatečné označení příjemce v exekučním titulu by pak nebylo možné napravit následnými zjištěními ohledně identity příjemce (například v žádosti o vymáhání). Exekuční úkony učiněné na základě takového vadného exekučního titulu by musely být shledány nezákonnými a musely by být zrušeny. Otázkou výkladu směrnice je, zda české správní soudy jsou oprávněny takové námitky vad německého exekučního titulu posoudit, nebo zda jsou vázány sdělením dožadujícího orgánu v žádosti o vymáhání, ve které dožadující orgán v souladu se vzorem uvedeným v příloze III. směrnice 2002/94/ES potvrzuje, že přiložený exekuční titul je vykonatelný a dlužníkovi byl doručen a identifikuje dlužníka dodatečnými údaji nad rámec exekučního titulu.

[20] Pokud by pak bylo rozhodné, zda exekuční titul byl dlužníkovi doručen, bylo by potřeba vyřešit další otázku, a to zda je možné pokládat za řádné doručení exekučního titulu, pokud bylo žalobci – českému občanovi - doručeno na českém území rozhodnutí v německém jazyce, kterému nerozuměl. Žalovaný totiž ve vyjádření ke kasační stížnosti tvrdí, že exekuční titul žalobci doručen byl v jazyce německém a že bylo na žalobci, aby si ve svém vlastním zájmu nechal exekuční titul přeložit, pokud mu nerozuměl.

V.

[21] Soudní dvůr výslovně uznal obecnou právní zásadu Společenství, podle které má každý právo na spravedlivý proces, která vychází z následujících základních práv. Rozhodl, že respektování práv obhajoby v každém řízení zahájeném vůči subjektu, které může vést k aktu, který bude nepříznivě zasahovat do jeho právního postavení, je základní právní zásadou Společenství [Rozsudky ze dne 17. prosince 1998, *Baustahlgewebe v. Komise* (C-185/95 P, Recueil, s. I-8417, body 20 a 21) a ze dne 11. ledna 2000, *Nizozemsko a Van der Wal v. Komise* (C-174/98 P a C-189/98 P, Recueil, s. I-1, bod 17), rozsudek ze dne 28. března 2000, *Krombach* (C-7/98, Recueil, s. I-1935, bod 42)]. Toto právo je rovněž stanoveno v článku 47 Listiny základních práv Evropské unie, vyhlášené dne 7. prosince 2000 v Nice. Právo na spravedlivý proces je dále zaručeno v čl. 6 odst. 1 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, kterou ctí Evropská unie (čl. 6 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii). Podle rozsudku velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku ze dne 23. 11. 2006 ve věci J. proti Finsku (stížnost č. 73053/01) je patrně třeba článek 6 odst. 1 Evropské Úmluvy aplikovat i na soudní přezkum daňových věcí.

Nejvyšší správní soud má za to, že z práva na spravedlivý proces a v něm zahrnutého práva na obhajobu lze dovodit to, že české soudy by v předmětném řízení měly přihlédnout k námitce žalobce týkající se nedostatečného označení příjemce (dlužníka) v samotném exekučním titulu.

Pokud by totiž byl akceptován názor žalovaného, že české orgány jsou zcela vázány označením dlužníka a to až v žádosti o vymáhání, byl by žalobce zcela připraven o možnost bránit svá práva. K tomu je třeba dodat, že žádost o vymáhání samotná není dlužníkovi doručována ani není možné proti ní podat opravný prostředek (ani v České republice ani v Německu). Pokud by české správní soudy nebyly oprávněny posoudit otázku vykonatelnosti exekučního titulu, došlo by k odepření spravedlnosti

[22] Nadto se Nejvyšší správní soud domnívá, že cílem směrnice je zajištění vymáhání pohledávek v tuzemsku na základě exekučního titulu vydaného v jiném členském státě

za stejných podmínek jaké platí pro vymáhání pohledávek na základě tuzemských exekučních titulů. Nebylo však cílem směrnice, aby se zahraničními exekučními tituly bylo zacházeno privilegovaně a byla na jejich základě prováděna exekuce navzdory vadám, které by u tuzemských exekučních titulů vedly k jejich nevykonatelnosti.

[23] Nejvyšší správní soud má za to, že podobnými argumenty je třeba podepřít názor, že orgány dožádaného státu mohou zkoumat skutečnost, zda exekuční titul byl dlužníkovi řádně doručen způsobem, který mu umožňoval podniknout kroky k obraně svých práv.

[24] Pokud jde o zohlednění doručení exekučního titulu v německém jazyce, Nejvyšší správní soud poukazuje na to, že z různých předpisů mezinárodního práva [srov. např. Evropskou úmluvu o doručování písemností týkajících se správních záležitostí z 24. 11. 1977 (ETS č. 094), čl. 7] nebo práva Společenství [Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1393/2007 ze dne 13. listopadu 2007 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech (doručování písemností) a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1348/2000, čl. 8; Nařízení Rady (ES) č. 1348/2000 ze dne 29. května 2000 o doručování soudních a mimosoudních písemností ve věcech občanských a obchodních v členských státech, čl. 8] vyplývá zásada, že v rámci ochrany zájmů příjemce doručované písemnosti se doručování provádí v úředním jazyce státu, ve kterém se doručuje, nebo v jiném jazyce, kterému příjemce rozumí. Nejvyšší správní soud uznává, že žádný z uvedených předpisů nelze na řešený spor aplikovat, nicméně má za to, že tyto předpisy mohou být pouze výrazem obecného principu vyplývajícího z práva na spravedlivý proces a práva na obhajobu.

VI.

[25] Ačkoli Nejvyšší správní soud výše uvedl svůj názor na možné řešení předkládaných předběžných otázek, má nicméně za to, že toto řešení postrádá jasnost a nepochybnost nezbytnou pro to, aby odpadla jeho povinnost jako soudu, jehož rozhodnutí nelze napadnout opravným prostředkem podle vnitrostátního práva, obrátit se s otázkou výkladu práva Společenství na Soudní dvůr (čl. 234 odst. 3 Smlouvy ES).

VII.

[26] Protože bylo rozhodnuto o předložení předběžných otázek Soudnímu dvoru Evropských společenství, předsedkyně senátu zároveň přerušila řízení dle § 48 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Poté, co Soudní dvůr o předložených otázkách rozhodne, předsedkyně senátu i bez návrhu usnesením vysloví, že se v řízení pokračuje (§ 48 odst. 4 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 5. května 2008

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu